

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ Х МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ X МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ
ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE X INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE "A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE
TECHNOLOGIES"**

м. Харків, 27–28 жовтня 2022 р.

Харків
2022

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бакланов О. М. – д-р хім. наук, професор

Близнюк Л. М. – канд. філол. наук, доцент

Ватуля Г. Л. – д-р техн. наук, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон.наук, ст. викладач

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 30.11.2022 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф. 27-28 жовтня 2022р. Відп.за випуск Н.В.Алексєєнко. — Харків : Мачулін, 2022. — 284 с..

ISBN 978-617-8195-30-4

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-30-4

© Авторський колектив, 2022

© Мачулін, худ. оформлення, 2022

ОСМАЄВ О.А., к.ф.-м.н., доцент

РИБАЧУК О.В., ст. викладач

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

МАТЕМАТИЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Протягом ХХ – першої чверті ХХІ століття спостерігається жива дискусія серед науковців-психологів щодо якості та ефективності наукових досліджень в галузі психології, необхідності підвищення точності та достовірності отриманих результатів. Одним з наслідків цієї дискусії є активна математизація психологічної науки, тобто впровадження в теоретичну та практичну психологію сучасних математичних методів.

Історію «проникнення» математики в психологію можна розподілити на чотири етапи: 1) до математичний період (зокрема більшість сучасних теорій особистості та концепцій психотерапії були сформульовані без використання жодного математичного методу, внаслідок чого нині критикуються через відсутність статистичного підтвердження); 2) використання математичних методів для обробки та подальшого аналізу результатів психологічних досліджень, побудови психометричних шкал, встановлення найпростіших кількісних закономірностей (наприклад, психофізичний закон, експотенційна крива навчання тощо; праці М.М.Сеченова, В.Вундта, Г.Фехнера, Г. Ебінгауза та ін.); 3) моделювання психічних процесів за допомогою вже наявного математичного апарату (мова йде переважно про моделювання різних аспектів цілеспрямованої діяльності живих істот в межах становлення та розвитку експериментальної психології); 4) моделювання психологічних явищ з використанням спеціалізованого математичного апарату, становлення математичної психології як самостійної галузі психологічного знання.

Не зважаючи на той факт, що інтеграція математичного та психологічного знання з метою більш точного вимірювання психічних процесів й моделювання психологічних феноменів налічує не один десяток років, дискусія щодо користі / шкоди такої взаємодії точиться й досі. Прибічники інтеграції стверджують, що вона є важливою умовою якості психологічних пошуків, але при розробці та виборі конкретних математичних методів необхідно враховувати специфіку предмета психології та психологічного дослідження. Їхні опоненти наголошують на тому, що предмет психології в цілому, а також окремі психологічні феномени та психічні явища настільки специфічні, що використання математичних методів не полегшує, а ускладнює процес дослідження.

Математизація психологічних досліджень потребує подолання низки перешкод, найголовнішим з яких є складність предмету психології: психічні процеси та психологічні явища зазвичай мають багатокomпонентну структуру, піддаються дії різноманітних чинників, надзвичайно динамічні та перебувають в стані постійного розвитку. Іншою складністю є відсутність власних одиниць вимірювання та невизначеність процедури співвідношення запозичених одиниць вимірювання з психічними феноменами.

Загалом, математизація експериментальних і прикладних психологічних пошуків позитивно вплинула не тільки на можливості аналізу отриманих результатів, але й багато в чому змінила зміст та процедуру досліджень через: 1) висунення вищих вимог до постановки дослідницьких завдань і способів їх вирішення; 2) створення нових можливостей для досліджень психологічних явищ. Тому справедливим видається твердження, що математизація психології (зокрема, математичний опис психічних явищ) сприяє розвитку загальнопсихологічної теорії. Водночас, запозичення математичних методів і їхня подальша інтеграція в психологію має бути вивірена та коректна, фахівці-

психологи мати глибокі знання в галузі теоретичної математики, а також вміння та навички практичного застосування математичних методів.

Список використаних джерел

1. Математичні методи в психології. Методи математичної обробки в психології. URL: <https://kerchtt.ru/uk/matematicheskie-metody-v-psihologii-na-konkretnom-primere/> (дата звернення 19.10.2022)

ПАСЬКО О.В., *к.т.н., доцент*

ХАРЛАМОВ П.О., *к.т.н., доцент*

РУКАВІШНИКОВ П.В., *ст. викладач*

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

**АНЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ
ПРОГРІВАННЯ ДИЗЕЛЯ ТЕПЛОВОЗА**

Маневрова робота виконується на станціях тепловозами за встановленими технологічними процесами та планами формування поїздів. Результати експлуатації тепловозів показують, що серед локомотивів усіх родів служби, включаючи пасажирські, вантажні, маневрові, найменший укрупнений експлуатаційний ККД мають маневрові тепловози. Це пояснюється специфікою їхньої роботи, у тому числі великою нерівномірністю навантажень силових установок протягом усього часу доби – від тривалого простою в очікуванні роботи до максимального навантаження. Причому робота на холостому ходу і малих навантаженнях, коли ефективний ККД дизеля малий, значно перевищує за часом роботу на повній потужності. Тому загальні експлуатаційні витрати на утримання цих тепловозів, включаючи витрати на дизельне паливо, є досить великими.

ЗМІСТ

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ	3
СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	
АБАШНІК В.О. ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА У НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ 19-ГО СТОЛІТТЯ	6
АБАШНІК У.В. «АНАТОМІЯ» (1999): МІЖ ФІЛЬМОМ ЖАХІВ ТА ВЧЕННЯМ ГІППОКРАТА	11
АСМУТ Х. СИМВОЛІЧНІ ФОРМИ ЕРНСТА КАССІРЕРА (1874– 1945)	15
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. ЛЮДИНА ТА ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ – ВОРОГИ ЧИ ДРУЗИ?	21
БЛИЗНЮК Л.М. МОВНА СУГЕСТІЯ ЯК НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНИЙ АСПЕКТ РИТОРИКИ	25
БЛИЗНЮК Л.М., ВАРЛАМОВА А. СЕМАНТИЧНІ БАР'ЄРИ КОМУНІКАЦІЇ	27
ВОЛОШИНА О.М., НЕШКО С.І. СИНТАГМАТИКА ТА ПАРАДИГМАТИКА	30
ГОНЧАР В.В., ВЕРЕТЕЛЬНИКОВА Н. А., БАТУЛІН Д. С. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ	31
ГОНЧАРОВ С. О. МЕТАФІЗИКА Ю. В. МАМЛЄЄВА ЯК ПРОДОВЖЕННЯ ТРАДИЦІЇ РОСІЙСЬКОЇ РЕЛІГІЙНОЇ ФІЛОСОФІЇ: ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	33
ДАНІЛ'ЯН В.О. СИНДРОМ «ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ» В ДІЯЛЬНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО ТА МЕТОДИ ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ	36
ДАНІЛ'ЯН В.О., РУДЬ Ю.С., МИРОНЧУК І.О.	39

RAILWAY TRANSPORT DEVELOPMENT

- ПАНЧЕНКО В.В., МАСЛІЙ А.С.** ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЕКСПЛУАТАЦІЇ ЛОКОМОТИВІВ ШЛЯХОМ ВПРОВАДЖЕННЯ АСИНХРОННОГО ТЯГОВОГО ЕЛЕКТРОПРИВОДУ 238
- ОСМАЄВ О.А., РИБАЧУК О.В.** МАТЕМАТИЗАЦІЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ 241
- ПАСЬКО О.В., ХАРЛАМОВ П.О., РУКОВИШНІКОВ П.В.** АНІЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ ПРОГРІВАННЯ ДИЗЕЛЯ ТЕПЛОВОЗА 243
- ПЛАХТІЙ О.А.** АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ДЛЯ НАБЛИЖЕННЯ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ 246
- ПЛАХТІЙ О.А., ЗІНЧЕНКО О.Є., ВАЩЕНКО Я.В.** АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ ЗАСТОСУВАННЯ ВИСОКОВОЛЬТНИХ СИСТЕМ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ ПОСТІЙНОГО СТРУМУ 248
- ПЛАХТІЙ О.А., КАРПЕНКО Н.П., СУПРУН О.Д.** АНАЛІЗ ВПЛИВУ ПРОПУСКНОЇ ЗДАТНОСТІ ВИСОКОВОЛЬТНИХ ЛІНІЙ ЕЛЕКТРОПЕРЕДАЧІ ПОСТІЙНОГО ТА ЗМІННОГО СТРУМУ 251
- ПЕТРОВ А.М.** ОБЛАШТУВАННЯ ПАЛЬОВИХ ФУНДАМЕНТІВ ДЛЯ ЗАЛІЗНИЧНИХ ТА АВТОМОБІЛЬНИХ ШЛЯХІВ СПОЛУЧЕННЯ 255
- СИНЯВСЬКИЙ А.В.** ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІКРОПРОЦЕСОРНИХ СИСТЕМ КЕРУВАННЯ І ДІАГНОСТИКИ ДЛЯ СИСТЕМ ЗАЛІЗНИЧНОЇ АВТОМАТИКИ 258
- СКУРІХІН Д.І., РИБІН А.В.** ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ МОНОБЛОЧНИХ КОНДИЦІОНЕРІВ ДЛЯ СИСТЕМ КОНДИЦІОНУВАННЯ ВАГОНІВ 259

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф.
27-28 жовтня 2022 р.

Reports of the X International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск Н.В.Алексєєнко.

Підписано до друку 16.11.2022. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. № 2112

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.